

MAMY PRZYJEMNOŚĆ PRZEDSTAWIĆ PAŃSTWU NAJNOWSZE WYDANIE KSP TAX NEWS, W KTÓRYM OPISUJEMY WYBRANE ORZECZENIA I INTERPRETACJE WYDANE LUB OPUBLIKOWANE W MAJU 2017 R. MAMY NADZIEJĘ, ŻE NASZA PUBLIKACJA SPOTKA SIĘ Z PAŃSTWA ZAINTERESOWANIEM.

Sprzedaż zestawów może być nadużyciem prawa

NSA w wyroku z 26 maja 2017 r. (sygn. I FSK 1944/15) wskazał, że działanie polegające na sprzedaży zestawów towarów i zwiększaniu wartości towaru opodatkowanego stawką preferencyjną przy jednoczesnym obniżeniu wartości towaru opodatkowanego stawką podstawową, stanowi manipulowanie podstawą opodatkowania, a tym samym powinno być uznane za nadużycie prawa.

Spółka prowadziła działalność polegającą na sprzedaży m.in. zestawów promocyjnych, zawierających książkę „Rzuć palenie na zawsze” oraz e-papierosy. W zestawach tych e-papierosy opodatkowane zostały stawką 23%, natomiast książki stawką 5%. Sprzedawane e-papierosy, pomimo wysokiej ceny zakupu (rzędu 20-30 USD), wyceniane były na kwotę 1,23 zł brutto, natomiast książka, której cena nabycia wynosiła 9 zł, wyceniana była na 130-200 zł. NSA stanął na stanowisku, że działanie Spółki prowadziło do zaniżenia należnego podatku VAT i stanowiło nadużycie prawa. Sąd uznał, że jedynym celem działania Spółki było uzyskanie korzyści podatkowej, poprzez zmniejszenie kwoty podatku należnego. Stwierdził, że cena sprzedaży książki, opodatkowanej stawką preferencyjną, była faktycznie ceną sprzedaży e-papierosów, natomiast cena e-papierosów stanowiła de facto cenę książki. Jedynym powodem tej zmiany cen było preferencyjne opodatkowanie książek, a celem działania Spółki było uzyskanie korzyści podatkowej poprzez obniżenie wartości towaru opodatkowanego stawką podstawową oraz zwiększenie wartości towaru opodatkowanego stawką preferencyjną. NSA nie uwzględnił zarazem argumentu Spółki, która powoływała się na przyjętą przez siebie strategię gospodarczą.

15 lipca 2016 r. wszedł w życie art. 5 ust. 5 ustawy o VAT, wprowadzający klauzulę nadużycia prawa podatkowego. Zgodnie z tym przepisem, nadużycie prawa podatkowego polega na dokonaniu czynności, która pomimo spełnienia warunków formalnych miała zasadniczo na celu osiągnięcie korzyści podatkowych, których przyznanie byłoby sprzeczne z celem, któremu służą przepisy ustawy. Pomimo tego, że przepis obowiązuje już niemalże rok, orzecznictwo dotyczące nadużycia prawa jest dosyć ubogie. Wyrok ten ma zatem bardzo istotne znaczenie dla podatników. NSA dokonał w nim bowiem kwalifikacji konkretnego stanu faktycznego jako nadużycia prawa. Uznano, że działanie polegające na manipulowaniu cenami towarów, względem których stosuje się różne stawki podatkowe (preferencyjną i podstawową), ma na celu jedynie osiągnięcie korzyści podatkowej. Korzyść ta polega na zaniżeniu kwoty podatku do zapłacenia.

EKSPERT

Elżbieta Lis

doradca podatkowy

T: +48 32 731 68 58

E: elzbieta.lis@ksplegal.pl

Powyższy wyrok uwzględnia także tezy wypracowane w orzecznictwie TSUE dotyczące nadużycia prawa w podatku VAT. Nadużycie to składa się z dwóch elementów – osiągnięcie korzyści finansowej, której przyznanie byłoby sprzeczne z celem przepisów prawa podatkowego oraz celu działania, jakim jest uzyskanie tej korzyści podatkowej. Konsekwencją nadużycia prawa w podatku VAT jest odtworzenie sytuacji, która istniałaby, gdyby nie dokonano transakcji stanowiących nadużycie. Niemniej jednak, dokonując kwalifikacji transakcji jako nadużycie prawa, organy podatkowe i sądy administracyjne powinny zachować szczególną ostrożność. Podstawowym prawem podatnika jest

bowiem to, że może on dokonywać transakcji w taki sposób, by były one korzystne dla niego z perspektywy konsekwencji podatkowych. Z jednej strony trzeba zatem uwzględnić to, że podatnik ma swobodę wyboru najniżej opodatkowanego sposobu prowadzenia działalności. Z drugiej należy odróżnić transakcje, które nie mają żadnego niezależnego celu gospodarczego, a wynikają jedynie z zamiaru uzyskania korzyści podatkowej. W przedmiotowej sprawie oczywiste jest to, że celem wprowadzenia preferencyjnej stawki podatkowej na sprzedaż książek nie było obniżenie opodatkowania sprzedaży e-papierosów. Osiągnięcie korzyści podatkowej w tej sytuacji pozostawało zatem w ewidentnej sprzeczności z celem ustanowienia preferencyjnej stawki. Natomiast manipulowanie cenami nie miało żadnego innego celu. Warto jednak zauważyć, że wciąż na gruncie nadużycia prawa podatkowego kwalifikacja wielu stanów faktycznych budzi wątpliwości. Podatnicy nadal nie mają pewności, czy np. sprzedaż towarów za złotówkę, udzielanie rabatów, a także realizowanie świadczeń kompleksowych, w konkretnym przypadku nie zostanie zakwalifikowane jako nadużycie prawa.

Podatek VAT

WSA we Wrocławiu w wyroku z 4 maja 2017 r. (sygn. I SA/Wr 1245/16) stwierdził, że odstępnę płacone przez podmiot odstępujący od umowy ma charakter kompensacyjny i nie podlega przepisom ustawy o VAT.

Sprawa dotyczyła spółki, której działalność opiera się na zakupie, a następnie odsprzedaży towarów. Zdarzają się sytuacje, w ramach których przed zawarciem właściwej umowy sprzedaży strony decydują się na zawarcie umowy przedwstępnej. Postanowienia tej umowy dają stronom możliwość odstąpienia od niej bez podania przyczyny za zapłatą odstępnego. Jak stwierdził sąd, wypłacane na rzecz spółki przez sprzedającego należności z tytułu odstąpienia od umowy przedwstępnej nie stanowią czynności podlegającej opodatkowaniu VAT, ze względu na brak stosunku wzajemności. Płacone spółce odstępnę ma walor kompensacyjny. Stanowi rekompensatę dla spółki, która oczekiwała i przygotowywała się do nawiązania współpracy, do której nie doszło z przyczyn leżących po stronie odstępującego od umowy podmiotu. Zapłata odstępnego nie stanowi zatem czynności objętej zakresem podatku VAT.

NSA w wyroku z 10 maja 2017 r. (sygn. I FSK 2283/15) wskazał, że parkowanie samochodu poza siedzibą firmy nie oznacza w każdym przypadku, że samochód nie jest wykorzystywany wyłącznie do działalności gospodarczej. Tego samego dnia wydane zostało również orzeczenie (sygn. I FSK 1556/15), w którym stwierdzono, że używanie samochodów podatnika do celów prywatnych, nawet odpłatnie, skutkuje niespełnieniem przesłanek pełnego odliczenia VAT.

W pierwszym z wyroków (sygn. I FSK 2283/15) sąd uznał, że przekazanie pracownikowi samochodu służbowego do wykonania zadań służbowych oznacza, że korzystający z niego pracownik realizuje cele pracodawcy. Nie ma przy tym znaczenia, gdzie samochód jest parkowany, zwłaszcza jeśli pracodawca ustalił zasady korzystania z pojazdów wykluczając ich wykorzystanie do celów prywatnych oraz zobowiązał pracowników do prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu. Wyrok zapadł na tle stanu faktycznego, w którym Spółka zajmowała się świadczeniem usług budowlanych, a pracownik mieszkał w miejscowości, w której prowadzone były dwie budowy, przewoził więc sprzęt z jednej budowy na drugą. W drugiej sprawie pracownik miał miejsce zamieszkania bliżej budowy niż siedziby spółki i oprócz tego zabierał po drodze innych pracowników na budowę. W tym drugim wyroku (sygn. I FSK 1556/15) stwierdzono, że używanie samochodów służbowych do celów prywatnych przez pracowników, nawet odpłatnie, oznacza, że samochód jest wykorzystywany do innych celów niż działalność gospodarcza podatnika. Tym samym w takiej sytuacji pracodawca nie ma prawa do pełnego odliczenia podatku VAT. Jego warunkiem jest bowiem używanie samochodu tylko i wyłącznie do celów związanych z działalnością.

Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 28 marca 2017 r. (sygn. 2461-IBPP2.4512.20.2017.1.BW) wskazał, że podmioty wchodzące w skład konsorcjum nie mogą być uznane za jednego podatnika, a tym samym to na liderze konsorcjum spoczywa obowiązek rozliczenia VAT w ramach odwrotnego obciążenia, za usługi świadczone przez podwykonawcę.

Podatnik był konsorcjantem wykonującym prace polegające na budowie, przebudowie i remoncie linii elektroenergetycznych. Jako wykonawca usług budowlanych, wystawiał on faktury za wykonane usługi dla lidera konsorcjum, który z kolei dokumentował fakturą wyświadczone usługi na rzecz głównego inwestora. Organ podatkowy wskazał, że podatnik w tej sytuacji występował w charakterze podwykonawcy lidera konsorcjum, który z kolei sam działał jako generalny wykonawca względem inwestora. W konsekwencji obowiązek rozliczenia podatku VAT od wykonanych przez konsorcjanta jako podwykonawcę usług, będzie ciążył na liderze konsorcjum. Nie można natomiast twierdzić, że zarówno lider, jak i partner konsorcjum równocześnie będą głównymi wykonawcami względem Inwestora, gdyż konsorcjum nie może być uznane za jednego podatnika VAT.

Podatek CIT

Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 18 kwietnia 2017 r. (sygn. 2461-IBPP2.4512.20.2017.1.BW) wskazał, że program sprzedaży premiowej skierowany zarówno do osób fizycznych będących konsumentami, jak i do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą nie spowoduje powstania u Spółki obowiązków płatnika.

Spółka wprowadziła program sprzedaży premiowej w zakresie sprzedaży materiałów budowlanych, którego odbiorcami były zarówno osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej, jak i przedsiębiorcy oraz osoby prawne. Uczestnictwo w sprzedaży premiowej polegało na gromadzeniu punktów za zakup towarów, które nabywca mógł rozdysponować na zakup poszczególnych produktów z katalogu, w zamian za symboliczną opłatę. W ocenie Spółki, uczestnicy programu nie będą zobowiązani do rozpoznania przychodu z tytułu świadczeń otrzymanych nieodpłatnie lub częściowo nieodpłatnie, więc w konsekwencji po jej stronie nie powstaną obowiązki płatnika. Organ podatkowy przyznał rację Spółce i stwierdził, że w sprawie nie doszło do wydania nagrody związanej ze sprzedażą premiową, ale sprzedaży towarów za promocyjną cenę, która wynikała z ilości zgromadzonych punktów oraz uiszczenia symbolicznej opłaty. Dlatego też w ocenie organu na Spółce nie będą ciążyły obowiązki płatnika. Powyższy program nie spowodował bowiem powstania przychodu po stronie konsumentów, natomiast przedsiębiorcy i osoby prawne ewentualny przychód rozliczą we własnym zakresie w ramach prowadzonej działalności.

NSA w wyroku z 15 maja 2017 r. (sygn. II FSK 3587/14) wskazał kryteria, w oparciu o które należy ocenić, czy dany podmiot zagraniczny obciążony jest w Polsce ograniczonym obowiązkiem podatkowym.

Jak zauważył sąd w składzie 7 sędziów, przepis art. 3 ust. 2 ustawy o CIT wprowadzając instytucję ograniczonego obowiązku podatkowego, posługuje się pojęciem miejsca osiągnięcia dochodu, a nie miejscem wykonania usługi. Pod pojęciem „dochody uzyskane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” należy rozumieć zarówno dochody osiągane z działań podejmowanych na terytorium Polski jak i dochody z działań podejmowanych poza granicami Polski na rzecz polskiego rezydenta. W świetle art. 3 ust. 2 ustawy o CIT można przyjąć, że nierezydenci świadczący usługi niematerialne, usługi doradztwa prawnego, doradztwa podatkowego i usługi doradcze o innym charakterze i inne usługi niematerialne na rzecz spółki będącej polskim rezydentem, podlegają w Polsce ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. W przedmiotowej sprawie wypłata wynagrodzenia za świadczone

usługi pochodziła od polskiego rezydenta. Przesłankę opodatkowania dochodów nierezydenta w Polsce stanowi osiągnięcie dochodów na terytorium Polski, tj. tam gdzie znajduje się źródło przychodu.

Gdyby byli Państwo zainteresowani uzyskaniem dodatkowych informacji w powyższym zakresie, uprzejmie prosimy o kontakt.

Kontakt w KSP:

Magdalena Patryas

Partner

T: +48 32 731 68 53

E: magdalena.patryas@ksplegal.pl

Elżbieta Lis

Partner

T: +48 32 731 68 58

E: elzbieta.lis@ksplegal.pl

KSP Legal & Tax Advice

ul. Chorzowska 50

40-121 Katowice

F: +48 32 731 68 51

E: kancelaria@ksplegal.pl

www.ksplegal.pl

www.taxblog.ksplegal.pl

Mamy nadzieję, że powyższa informacja będzie dla Państwa pomocna. Informacje te nie stanowią opinii prawnej ani porady. W celu uzyskania pełnych informacji lub porady prawnej, prosimy o kontakt. Jeżeli nie wyrażają Państwo zgody na przesyłanie dalszych newsletterów, prosimy o odesłanie tego maila na adres kancelaria@ksplegal.pl w treści wpisując słowo NIE.

© 2017 Wszystkie prawa zastrzeżone